

Dosarul nr. 3ra-1554/18

prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (jud. L. Pruteanu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, N. Simciuc, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

15 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Eugenia Bogaciov, reprezentată de avocatul Alexandru Bodrug,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Preturii sectorului Buiucani, intervenient Eugenia Bogaciov cu privire la contestarea actului administrativ,

și la acțiunea depusă de Eugenia Bogaciov împotriva Preturii sectorului Buiucani cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 27 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Eugenia Bogaciov și a fost menținută hotărârea din 18 martie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău,

constată:

La data de 17 iunie 2015 Eugenia Bogaciov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Preturii sectorului Buiucani cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat, că în baza prescripției nr. 03 din 02 iunie 2015, emisă de specialistul principal al Preturii sect. Buiucani mun. Chișinău, Gheorghe Melnic, a fost obligată să demoleze pe cont propriu șura din lemn și sera acoperită cu peliculă de polietilenă și aducerea terenului la forma inițială conform art. 101 din Codul funciar. Ne fiind de acord cu prescripția nominalizată, la data de 04 iunie 2015 s-a adresat cu plângere prealabilă în baza art. 14 al Legii cu privire la contencios administrativ, prin care și-a exprimat dezacordul cu prescripția dată și a solicitat anularea acesteia, însă prin scrisoarea nr. B-277/15 din 08 iunie 2015, semnată de pretorul sect. Buiucani mun. Chișinău Valeriu Nemerenco, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea prealabilă.

A considerat că prescripția nominalizată este ilegală și susceptibilă de anulare, deoarece la capitolul constatare este indicat ca: „în curtea pe str. Mitropolit Banulescu

Bodoni nr. 21, mun. Chişinău, pe teren public, cet. Bogaciov Eugenia a construit o şura de lemn neautorizată cu o anexă şi o seră acoperită cu peliculă de polietilenă”. Faptele expuse nu corespund realităţii, deoarece şura de lemn neidentificată conform planului cadastral de către agentul constatator în ograda casei sale, unde mai sunt încă două şure de lemn din anul 1984, când i-a fost repartizat apartamentul, în care locuieşte. Pe planul cadastral este trecut şura respectivă cu nr. 7, care până a-i fi repartizat imobilul în folosinţă, a fost legalizată de organele autoadministrării publice locale la timpul respectiv şi nici într-un fel nu poate fi considerată ca ilegală.

A susţinut că agentul constatator nu a adus nici o proba, că şura supusă demolării este neautorizată şi astfel consideră, că acţiunile sale sunt lipsite de temei legal.

La fel a afirmat că prescripţia urmează a fi anulată şi din motiv că, obiectul supus demolării nu este identificat în corespundere cu legislaţia în vigoare, deoarece în ograda casei sunt trei şuri, în acest mod i se încalcă dreptul de folosinţă asupra celorlalte şuri, aflate în ograda casei sale.

A mai afirmat că declaraţiile reprezentantului preturii nu corespund realităţii, precum ca reclamanta dispune de suficient spaţiu auxiliar pentru depozitarea bunurilor de uz casnic, cât şi materialele necesare pentru încălzire cu soba, deoarece trei familii locuiesc într-un apartament de 27 m.p. şi nu dispune de spaţiu necesar pentru depozitarea bunurilor de uz casnic.

A declarat reclamanta că şura supusă demolării este demontabilă şi în orice moment poate fi demontată din teritoriul grădinii de care se foloseşte.

A solicitat anularea prescripţiei nr. 03 din 02 iunie 2015 emisă de specialistul principal al Preturii sectorului Buiucani, mun. Chişinău.

La data de 03 septembrie 2015, Oficiul teritorial Chişinău al Cancelariei de Stat s-a adresat în instanţa de contencios administrativ cu cerere de chemare în judecată împotriva Preturii sect. Buiucani, mun. Chişinău, intervenient accesoriu Eugenia Bogaciov cu privire la anularea dispoziţiei nr. 123 din 29 iunie 2015 cu privire la demolarea de către Eugenia Bogaciov a construcţiilor executate ilegal în curtea comună din str. Mitropolit Gavriil Bănulescu Bodoni nr. 21.

În motivarea acţiunii s-a indicat că, prin dispoziţia nr.123 din 29 iunie 2015, pretorul sect. Buiucani a dispus demontarea construcţiilor executate ilegal în curtea comună din str. Mitropolit Bănulescu Bodoni nr. 21.

A relatat că efectuând controlul sub aspectul legalităţii a actelor adoptate de autorităţile administraţiei publice locale, a constatat că dispoziţia nr.123 din 29 iunie 2015, contravine prevederilor legislaţiei în vigoare. Astfel, prin notificarea nr. 1304/014-1564 din 29 iulie 2015, Oficiul teritorial Chişinău al Cancelariei de Stat a solicitat Pretorului sect. Buiucani abrogarea dispoziţiei contestate, însă nu a primit niciun răspuns.

A considerat că dispoziţia nominalizată este adoptată contrar prevederilor legislaţiei în vigoare, deoarece, potrivit pct.4 al Hotărârii Guvernului nr.360 din 25 iunie 1996 cu privire la controlul de stat al calităţii în construcţii, controlul de stat al calităţii în construcţii este exercitat de către Inspekţia de Stat în Construcţii, conform prevederilor Legii privind calitatea în construcţii. În acelaşi context, reţine că prevederile pct. 27 al aceluiaşi act normativ stipulează că, în cazul în care în urma controlului au fost depistate încălcări ale legislaţiei în construcţii, executarea lucrărilor cu abateri de la documentaţia de

proiect, sau cerințele normativelor în vigoare, producerea și livrarea materialelor și articolelor pentru construcții, care nu corespund cerințelor standardelor, inspectorul responsabil de control ia decizia de aplicare a măsurilor de lichidare a neconformităților depistate, care vor fi următoarele: a) înmânarea prescripției subiectului controlat cu cerințe de lichidare a neconformităților; b) sistarea lucrărilor de construcții executate cu abateri de la documentația de proiect sau cerințele normativelor în vigoare; c) sistarea producerii, furnizării și utilizării materialelor și articolelor pentru construcții care nu corespund cerințelor standardelor; d) adresarea unui demers către comisia de atestare a specialiștilor în domeniul construcțiilor de a suspenda sau anula certificatul de atestare a dirigintei de șantier și responsabilului tehnic, care au admis încălcarea legislației și normelor în construcții sau a soluțiilor tehnice ale proiectului; e) întocmirea unui proces-verbal de constatare a contravențiilor administrative pentru aplicarea sancțiunilor prevăzute de Codul cu privire la contravențiile administrative.

Totodată, menționează că art.416 din Codul contravențional reglementează faptul că contravențiile prevăzute la art. 177-179 se constată de Inspekția de Stat în Construcții, și sunt în drept să constate contravențiile și să încheie procese-verbale: șeful Inspekției de Stat în Construcții și adjuncții lui, șefii direcțiilor din cadrul inspekției, șefii inspekțiilor teritoriale în construcții și adjuncții lor, inspectorii principali de stat în construcții, specialiștii principali ai Inspekției de Stat în construcții, iar procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

A reținut că art.2 al Legii nr.721 din 02 februarie 1996 privind calitatea în construcții reglementează că, prevederile acestei legi se aplică construcțiilor de orice categorie și instalațiilor aferente acestora, indiferent de tipul de proprietate sau destinație, precum și lucrărilor de modernizare, modificare, transformare, consolidare și de reparații ale acestora. Totodată, sînt exceptate de la prevederile prezentei legi clădirile de locuit cu un nivel, pentru una sau două familii, și anexele gospodărești ale acestora situate în calitățile rurale, precum și construcțiile provizorii cu suprafețe mai mici de 150 mp. Controlul calității construcțiilor indicate la alin.(2) intră în funcția organelor administrației publice locale.

A menționat că în urma examinării conținutului dispoziției nr.123 din 29 iunie 2015, a constatat că prin efectul actului administrativ notificat s-a împuternicit ÎMPSSL să execute în mod forțat demontarea instalației folosite ca seră, a șurei și anexei alăturate la șură din curtea comună la adresa str. Mitropolit Bănulescu Bodoni nr. 21.

Suplimentar, afirmă că Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a contestat decizia Consiliului municipal nr. 10/10 din 04 decembrie 2014, prin care a fost aprobat Regulamentul provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău și prin Hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 08 mai 2105, pct.1.3 și 1.4 al Regulamentului aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău 10/10 din 04 decembrie 2014 a fost anulat în partea sintagmelor „construcții capitale, construcții cu destinație locativă sau cu altă destinație” și respectiv în partea sintagmelor „reconstrucțiile, replanificările, intervențiile în construcții” ca fiind emise contrar prevederilor legale.

Astfel, a specificat că, conform cadrului legal citat, construcțiile capitale, construcțiile cu destinație locativă, construite neautorizat pe teren proprietate municipală,

precum și construcțiile cu altă destinație menționate de regulament nu vizează competențele autorităților locale.

A soliciat anularea dispoziției nr. 123 din 29 iunie 2015, cu privire la demolarea construcțiilor executate ilegal în curtea comună din str. M. Bănulescu Bodoni, 21, de către Eugenia Bogaciov.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani din 27 noiembrie 2015, a fost conexată într-o singură procedură cererea de chemare în judecată depusă de Eugenia Bogaciov împotriva Preturii sect. Buiucani mun. Chișinău, prin care a soliciat anularea prescripției Preturii sect. Buiucani nr. 03 din 02 iunie 2015 cu cererea de chemare în judecată a Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Preturii sect. Buiucani, mun. Chișinău, intervenient accesoriu Eugenia Bogaciov cu privire la anulare dispoziției nr. 123 din 29 iunie 2015.

Prin hotărârea din 18 martie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău acțiunea depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și Eugenia Bogaciov a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 27 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Eugenia Bogaciov și a fost menținută hotărârea din 18 martie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

Pentru a decide astfel instanța de apel a constatat că specialistul principal al Preturii sect. Buiucani mun. Chișinău, Gheorghe Melnic a fost în drept la data de 02 iunie 2015, constatând că Eugenia Bogaciov a construit neautorizat pe terenul aflat în proprietatea mun. Chișinău în curtea comună de pe str. Mitropolit Gavriil Bănulescu Bodoni nr. 21, o șură din lemn cu o anexă și o seră acoperită cu peliculă de polietilenă, să emită Prescripția nr. 03, din data de 02 iunie 2015, prin care aceasta a fost obligată să demoleze pe cont propriu șura din lemn și sera acoperită cu peliculă de polietilenă și aducerea terenului la forma inițială conform art. 101 din Codul funciar, iar Pretorul sectorului Buiucani mun. Chișinău a fost în drept să emită Dispoziția nr. 123 din 29 iunie 2015 cu privire la demolarea de către Eugenia Bogaciov a construcțiilor executate ilegal în curtea comună din str. Mitropolit Gavriil Bănulescu Bodoni nr. 21. Or, potrivit Hotărârii Guvernului nr.360 din 25 iunie 1996 cu privire la controlul de stat al calității în construcții, Legea nr.721 privind calitatea în construcții și art. 179 din Codul Contravențional, la care se face referire, reglementează raporturi juridice, care au ca obiect construcțiile capitale, iar prin actele administrative contestate în prezenta procedură, se dispune demontarea șurii din lemn cu o anexă și a serei acoperită cu peliculă de polietilenă, care nu cad sub incidența normelor expuse, nefiind construcții capitale.

Instanța de apel a reținut drept neîntemeiate argumentele reclamantei cu privire la anularea Regulamentului provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe teritoriile ce aparțin domeniului public/privat al mun. Chișinău, astfel ar deceda Pretorul din dreptul de a semna respectivele dispoziții, deoarece Regulamentul a fost anulat parțial și anume în partea referitor la construcțiile capitale, pe când la caz se cere demolarea unor construcții neautorizate ușor demontabile.

De asemenea instanța de apel a reținut că nedispunerea de suficient spațiu de către apelantă pentru a-și depozita bunurile personale nu constituie temei de anulare a actului administrativ.

La data de 25 iunie 2018, Eugenia Bogaciov a declarat recurs împotriva deciziei din 27 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece au fost emise cu încălcarea normelor de drept material și procedural, instanțele ierarhic inferioare au dat apreciere arbitrară probelor, nu au fost constatate circumstanțele pricinii.

A menționat că instanța de fond și instanța de apel au omis să se expună asupra planului terenului din 02 februarie 1981 întocmit de Biroul de Inventariere Tehnică la acel moment și sunt trecute în plan ca construcții auxiliare pentru depozitarea lemnului.

A susținut că instanța de apel în mod eronat a constatat că nu a fost identificată construcția neautorizată, la materialele cauzei au fost prezentate fotografii referitoare la bunurile respective, or, această apreciere a probelor contravine prevederilor art. 117, 121, 122 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Agentul constatator nu a adus nicio probă că șura supusă demolării este neautorizată, astfel, acțiunile acestuia sunt lipsite de suport legal.

A afirmat că decizia din 27 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău a recepționat-o la data de 22 iunie 2018.

Prin referința din 08 noiembrie 2018 Pretura sectorului Buiucani a solicitat respingerea recursului declarat de Eugenia Bogaciov ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care, recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Eugenia Bogaciov, reprezentată de avocatul Alexandru Bodrug, urmează a fi considerat inadmisibil din motiv că este depus cu omiterea termenului de declarare a recursului.

După cum rezultă din materialele cauzei, decizia instanței de apel a fost adoptată la 27 septembrie 2016. Recurenta – apelanta Eugenia Bogaciov cât și reprezentantul acesteia la ședința instanței de apel din 27 septembrie 2016 nu s-au prezentat, deși au cunoscut despre desfășurarea acesteia, fiind legal citați, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 77).

Tot, materialele cauzei relevă că copia deciziei motivate din 27 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa recurentei Eugenia Bogaciov la data de 18 octombrie 2016, potrivit scrisorii de însoțire nr. 25817-4 (f.d. 87), însă lipsește dovada de recepționare a acesteia.

Nu poate fi reținut argumentul recurenteii precum că decizia recurată i-a fost comunicată abia la 22 iunie 2018, deoarece recurenta a dispus de posibilitate reală să cunoască cu mult mai înainte de 22 iunie 2018 despre pronunțarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016 pe marginea cauzei și să o conteste în termenul legal. Or, acțiunea în judecată s-a inițiată la cererea recurenteii Eugenia Bogaciov și ca reclamantă, recurenta fiind citat legal la examinarea pricinii în prima instanță, inclusiv la ședința de judecată a Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016, însă a contestat decizia recurată abia la data de 25 iunie 2018, în afara termenului legal prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu dispozițiile art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 113 alin. (1) Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, stipulează că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

Având în vedere că cererea de recurs a fost depus abia la data de 25 iunie 2018, instanța de recurs consideră că recurenta cât și reprezentantul acesteia nu au depus diligența necesară pentru ca în termenul legal, să conteste decizia instanței de apel.

În această ordine de idei, Colegiul constată cu certitudine că Eugenia Bogaciov, reprezentată de avocatul Alexandru Bodrug, depunând cererea de recurs împotriva deciziei instanței de apel peste termenul legal, a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională, fapt ce generează inadmisibilitatea recursului.

Instanța de recurs reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac a deciziei judecătorești emise în instanța de apel și ar leza în acest mod principiul raporturilor juridice.

Totodată, făcând trimitere la jurisprudența CEDO, Colegiul mai precizează că recurenta urma să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/06 din 11 septembrie 2007) și de a contesta în termenul legal decizia instanței de apel, fapt care a fost ignorat de către aceasta, prin urmare, generând, omiterea termenului prescris la depunerea recursului.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recurenta a depus cererea de recurs în afara termenului legal, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul

declarat de Eugenia Bogaciov, reprezentată de avocatul Alexandru Bodrug, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Eugenia Bogaciov, reprezentată de avocatul Alexandru Bodrug, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic